

**УЧЕБНА ПРОГРАМА
ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК ЗА V И VI КЛАС
(ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК)**

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Изучаването на чужд език в общообразователната подготовка на учениците се нарежда сред приоритетните области на образователната политика на страната.

Настоящата програма е предназначена за ученици от пети и шести клас в СОУ, започнали да изучават френски като език първи чужд език във втори клас. Тя е ориентирана към постигане на Държавните образователни изисквания по първи чужд език в прогимназиалния етап в конкретната им част за пети и шести клас.

Програмата има отворен характер. Тя позволява изискванията за постигане на описаното равнище на знания и умения по чужд език да се прилагат гъвкаво в зависимост от потребностите и способностите на учениците и в съответствие с училищния учебен план.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК КАТО ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК В ПЕТИ И ШЕСТИ КЛАС НА СОУ

Настоящата програма е предвидена да способства за постигането на целите на обучението по френски език като първи чужд език в пети и шести клас на общообразователното училище. Тези цели отразяват необходимите приемственост и надграждане на усвоеното от ученика в началния етап и задават входното равнище на комуникативна компетентност за следващия модул на прогимназиалния етап.

Настоящата учебна програма има следните основни цели:

1. ОБЩИ ЦЕЛИ

- Стимулиране психическата, интелектуалната и творческата активност на ученика.
- Развиване на готовността на ученика за комуникация и работа в екип.
- Възпитаване у ученика на критично мислене, способност за обективна оценка и за реална самооценка.
- Развиване на умения за анализ, обобщение, извличане и трансформиране на информация от различни източници, формулиране и аргументирано отстояване на собствено мнение.
- Стимулиране стремежа към изучаването на френски език, да развива чувство на толерантност при осъзнаване на общото и различното и да създава готовност за межкултурно общуване.
- Стимулиране интереса на ученика към страните, в които се говори френски език, и към събиране на информация за тях от различни източници, при което да се търсят межкултурните връзки.

- Създаване на положително отношение към чуждите езици и култури.
- Разширяване и обогатяване на общата и езиковата култура на учащия се.

2. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

- Изграждане на комуникативна компетентност на френски език.
- Продължаване на изграждането на умение да се ползват компенсаторни стратегии.
- Обобщаване и представяне в система на имплицитно усвоените езикови средства и словесни действия на френски език от началната степен.
 - Разширяване и задълбочаване на знанията и уменията по френски език, придобити в предходните класове.
 - Овладяване на техники за самостоятелно учене.
 - Пренасяне знания, умения, похвати и стратегии на учене, придобити при овладяване на други учебни дисциплини при учене на френски език.

Тези цели очертават основните обобщени и интегрални акценти в обучението по френски език като първи език и общите насоки на учебния процес. За разлика от това формулировките на очакваните резултати (раздел III) позволяват на тяхна основа да се извършва оценяването на постиженията на ученика.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК ЗА V КЛАС – ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание			
Ядра на УС	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по компоненти	Основни нови понятия	Контекст и дейности	Възможности за междупредметни връзки
<p>С</p> <p>Л</p> <p>У</p> <p>Ш</p> <p>А</p> <p>Н</p> <p>Е</p>	<p>Ученикът трябва да може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разбира основната информация от кратки текстове (разкази, стихотворения, анекдоти, песни) с ясна структура, със стандартна дикция и произношение и при нормална скорост на говорене. • Разпознава основните текстови разновидности. • Разграничава основни словесни действия. • Разбира функциите на граматичните категории и структури. – разбира конкретна информация от кратки въпроси, инструкции, указания, съобщения, реплики на свои връстници и възрастни, свързани с изучената тематика, когато се говори със стандартно произношение и дикция. – разбира кратки диалози с един или повече събеседници в пряк контекст и по телефона, свързани с ежедневието му. – свързва слухов и зрителен образ, разпознава, разграничава основни интонационни модели, жестове и мимики, съпровождащи шумове. – използва различни компенсаторни стратегии за разбиране на непознати думи, изрази и конструкции, като се ориентира по контекста, жестове, мимики, интернационална лексика, фонови шумове и допитване до съученици. – проявява любознателност за развиване на умения за слушане при възприемане на информация от различни източници. 	<p>Учениците трябва да усвоят езикови знания и речеви умения, които да използват в учебни условия и при реално общуване, по следните компоненти:</p> <p>ТЕМАТИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> – АЗ И ДРУГИТЕ: име, фамилия, възраст, националност, семейство, съученици, приятели, облекло. – СВЕТЪТ ОКОЛО МЕН: къща, квартал, град, село, училище, страна, природа, сезони. МОЕТО ЕЖЕДНЕВИЕ: свободно време, спортни занимания, хоби, нови технологии за информация и комуникация, домашни задължения, хранене, общуване, транспортни средства. – ПРАЗНИЦИ И ТРАДИЦИИ: официални, семейни, училищни и лични празници, развлечения и пътувания – МОЯТА РОДИНА И ЕВРОПА: държави, народи, география и история, начин на живот – ФРАНЦИЯ И ФРАНКОФОНИЯТА: география, история, култура, изкуство, начин на живот, бит, традиции 	<p>Учениците трябва да преговарят, разширяват и усвояват следните езикови знания:</p> <p>ФОНЕТИКА</p> <p>Продължава работата по основните произносителни и интонационни навици и върху особеностите на френската фонетична система</p> <p>ГРАМАТИКА</p> <p>Nom</p> <p>Mots composés</p> <p>Article</p> <ul style="list-style-type: none"> – défini – indéfini – partitif – contracté <p>Adjectif</p> <ul style="list-style-type: none"> – qualificatif – de couleur 	<p>На учениците трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – слушат автентична френска реч – развиват стратегии за учене и разбиране на базата на умения, придобити в предишните класове – осмислят и доизграждат собствени стратегии на разбиране при слушане – работят индивидуално, в малки и големи групи – работят в спокойна, приятна и творческа атмосфера 	<p>Български език и литература</p> <p>Умения за използване на знания за строежа и функцията на различни видове устни изказвания и писмени текстове</p> <p>Речев етикет</p> <p>Съчинения</p> <p>Преразкази</p> <p>Структура на речта</p> <p>Проблематика, стил, тема, идея</p> <p>Повествование</p> <p>Описание</p> <p>Синтаксис</p> <p>Видове изречения</p> <p>Строеж на просто изречение</p> <p>Съюзи</p> <p>Свързващи думи</p> <p>Правопис</p>

<p>Ч Е Т Е Н Е</p>	<p>Ученикът трябва да може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разбира основна информация от кратки текстове (художествени, научно-популярни, публицистични), подходящи за възрастта му, написани на стандартен език и свързани с изучените теми • определя вида на текста – разбира и извлича конкретна информация от кратки текстове, свързани с изучаваната тематика (писма, картички, кратки рубрики и статии в младежката преса, комикси и др.), написани на стандартен език – разбира и извлича конкретна информация от указания, инструкции, формуляри, разписания на превозни средства, афиши, надписи на познати теми, на стандартен език и с предимно позната лексика – използва различни компенсаторни стратегии за разбиране на непознати думи, изрази и конструкции, като се опира на контекста по словообразователен признак, интернационални думи, връзката между текст и илюстрация, връзката между заглавие и основна мисъл, като използва различни справочни източници (речник, помагала и др.), допитване до съученици – проявява любознателност и готовност за развиване на уменията си за четене и за самостоятелно овладяване на техниките и стратегиите на разбиране при четене, като използва придобитите умения за четене по роден език 	<p>СЛОВЕСНИ ДЕЙСТВИЯ</p> <p>Търси/дава информация, изразява отношение, молба, пожелания, поздравления, желаниа, чувства, споделя преживявания, прави сравнения, дава оценка, съвети, указания, описва настоящи, минали и бъдещи действия, обяснява какво го интересува и от какво има нужда</p> <p>ПОНЯТИЙНИ КАТЕГОРИИ</p> <p>Ученикът обобщава и разширява знанията относно понятийни категории, изучавани в началния етап на обучението:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Определеност /неопределеност • местоположение и движение, ориентиране в пространството • количество и качество – време (абсолютно и относително) • действие – еднократно и повтарящо се • процес, процеси, състояния • притежание • степенуване <p>СОЦИО-КУЛТУРНИ ПОЗНАНИЯ</p> <p>Учениците обогатяват познанията си за родната култура и бит и ги съпоставят с живота и бита на хора от други страни (предимно Франция и франкофонски държави) в следните тематични области: училище, семейство, бит, облекло, развлечения и хоби, здравословен начин на живот, спорт, характерни жестове</p>	<ul style="list-style-type: none"> – démonstratif – possessif – place, emploi, accord – degrés de comparaison <p>Nombres</p> <ul style="list-style-type: none"> – cardinaux – ordinaux <p>Verbe</p> <p>Infinitif</p> <ul style="list-style-type: none"> – groupe, radical et terminaison <p>Indicatif</p> <ul style="list-style-type: none"> – temps simples/ temps composés – présent – verbes du premier groupe –verbes du deuxième – et troisième groupe – passé composé avec avoir et être <ul style="list-style-type: none"> – verbes pronominaux au passé composé, futur simple imparfait – plus-que-parfait – opposition – passé composé / imparfait – futur proche / futur simple 	<p>На учениците трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – четат оригинални и дидактизирани материали – ползват по възможност електронна поща и интернет на френски език – да работят в библиотека, медиатека и друга извънучилищна среда – предлагат и участват в проекти – работят индивидуално, в малки и големи групи – работят в спокойна, приятна и творческа атмосфера, стимулираща тяхната мотивация, желание и удоволствие при четене и разбиране на различни френски текстове 	<p>Подобряване на текст</p> <p>Лексически понятия</p> <p>Дума</p> <p>Речниково значение</p> <p>Работа с речник</p> <p>Разширяване на знанията за традициите и обичаите</p> <p>Свързване на речта с основни характеристики на комуникативната ситуация</p> <p>Математика</p> <p>Чрез понятията за естествени числа, действия с тях, дати, мерни единици, дробни, процент</p> <p>Сравнения</p> <p>Логически изводи</p> <p>История</p> <p>Чрез понятията за общество, религия, символи, празници, традиции</p> <p>Опознаване на важни събития от френската и българската история</p>
--	---	--	--	---	---

<p>Г О В О Р Е Н Е</p>	<p>При говорене ученикът трябва да може да: – обменя несложна информация с един или повече събеседници (връстници и възрастни) в пряк контакт и по телефона по настоящи, минали и бъдещи събития от ежедневиия живот върху изучената тематика • задава и отговаря на конкретни въпроси, формулирани ясно с несложни езикови средства и на стандартен език, като използва подходящи за ситуацията словесни действия • описва хора, предмети, действия, събития, картини, животни, дом, заобикаляща среда, изучавани персонажи – използва прости езикови средства, интонация и произношение, които се доближават до стандартните модели на устно изразяване – прилага познатите му компенсаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми, възникнали в устното изразяване – проявява толерантност и добронамереност към събеседниците си, любознателност и готовност за конструктивен диалог, в който уважава мнението на другия – познава и използва основните норми на речевия етикет на френския език и съответни поведенчески модели при общуването</p>	<p>СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ • Учениците се научават да реагират адекватно в разнообразни ситуации в учебна и извънучебна среда: в къщи, в училище, на гости, на улицата, на стадиона, по време на екскурзии, в родната и други страни, в непознат град, в транспортно средство, в магазин, в хотел, в кафене/ресторант, концерт, телефонен разговор</p> <p>СОЦИАЛНИ РОЛИ • домакин/гост • събеседник/кореспондент • водещ/член на екип • разказвач • купувач • турист • пациент</p>	<p>Compléments du verbe Pronom – pronoms personnels absolus – pronoms personnels compléments direct et indirect – pronoms relatifs simples Adverbes – de temps – de lieu – de qualité – de manière – de négation Questionner</p> <p>Prépositions simples</p> <p>– Phrase simple Révision générale de la grammaire.</p>	<p>На учениците трябва да се даде възможност да: – използват при говорене езикови средства, усвоени при слушане и четене – участват в разнообразни симулативни и автентични ситуации – участват в проекти – участват в извънурочни дейности – работят индивидуално, в малки и големи групи – осмислят и доизграждат стратегии за общуване – изграждат стратегия за учене – работят в спокойна, приятна и творческа атмосфера, стимулираща техните творчески възможности</p>	<p>География Чрез понятия за посоки на света, географска карта, река, море, океан, селища, климат Опознава физическата карта на Франция и България, забележителности на техните столици Извлича информация от текст</p> <p>Биология Чрез понятия за природа, заобикаляща среда, растения, животни, човек, хигиена, екология</p> <p>Музика Чрез понятия за ритъм, темпо, мелодия, композиция, музикални инструменти Изучаване на френски песни Запознаване с произведенията на френското музикално изкуство</p>
--	--	---	--	--	---

<p>П И С А Н Е</p>	<p>При писане ученикът трябва да може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – прилага основните правила на френския правопис – съставя кратко лично съобщение, писмо, картичка, обява – създава кратко писмено изложение по опорни думи при описание на събитие, картина, поредица от картини и др. – Пише диктовка с познати лексикални единици и граматически категории – изписва кратки биографични данни (собствено и фамилно име, възраст, дата и място на раждане, адрес, училище, клас и др.) – попълва различни по характер тестове и въпросници – пише четливо и прегледно, като прилага основните норми на речевия етикет на френски език и съответните поведенчески модели – използва компенсаторни стратегии за преодоляване на проблеми при писмено изразяване, за корекция на текст, като използва речници и помагала – проявява системни усилия за овладяване на техниката на писането и изискванията за създаване на различни типове текст 		<p>ЛЕКСИКА Лексикалният минимум включва 150–200 нови лексически единици за активна употреба (думи, типови фрази, устойчиви словосъчетания, словообразователни елементи, лексикални полета по теми, формули на речевия етикет и за изразяване на словесни действия)</p>	<p>На учениците трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – водят кореспонденция със свои връстници – използват подходящи езикови средства – участват в проекти – използват разнообразни писмени източници – работят индивидуално, в малки и големи групи – изпитват удоволствие при писмено използване на френски език – изграждат стратегия за учене – работят в спокойна, приятна и творческа атмосфера 	<p>Изобразително изкуство Чрез понятия за цветове, хармония, композиция Опознаване на техники на рисуване, моделиране, произведения на френското изобразително изкуство, изпълняване на действия по указания, дадени на френски език Труд и техника Опознава уреди и материали, използвани в бита, изработва предмети, като изпълнява несложни указания на френски език Физическа култура и спорт Чрез понятия за човешко тяло, здравословен начин на живот, видове спортове, шампионати, правила за игри</p>
--	---	--	---	---	---

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК ЗА VI КЛАС – ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание			
Ядра на УС	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по компоненти	Основни нови понятия	Контекст и дейности	Възможности за междупредметни връзки
С Л У Ш А Н Е	<p>Ученикът трябва да може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разбира основната информация от кратки текстове (разкази, стихотворения, анекдоти, песни) с ясна структура, със стандартна дикция и произношение и при нормална скорост на говорене. • Разпознава основните текстови разновидности. • Разграничава основни словесни действия. • Разбира функциите на граматичните категории и структури – разбира конкретна информация от кратки въпроси, инструкции, указания, съобщения, реплики на свои връстници и възрастни, свързани с изучената тематика, когато се говори със стандартно произношение и дикция. – разбира кратки диалози с един или повече събеседници в пряк контекст и по телефона, свързани с ежедневието му. – свързва слухов и зрителен образ, разпознава, разграничава основни интонационни модели, жестове и мимики, съпровождащи шумове. – използва различни компенсаторни стратегии за разбиране на непознати думи, изрази и конструкции, като се ориентира по контекста, жестове, мимики, интернационална лексика, фонови шумове. – проявява любознателност за развиване на умения за слушане при възприемане на информация от различни източници. 	<p>Учениците трябва да усвоят езикови знания и речеви умения, които да използват в учебни условия и при реално общуване, по следните компоненти:</p> <p>ТЕМАТИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> – АЗ И ДРУГИТЕ: име, фамилия, възраст, националност, семейство, съученици, приятели облекло. – СВЕТЪТ ОКОЛО МЕН: къща, квартал, град, село, училище, страна, природа, сезони, екология, здраве. МОЕТО ЕЖЕДНЕВИЕ: свободно време, спортни занимания, хоби, нови технологии за информация и комуникация, домашни задължения, хранене, общуване, транспортни средства. – ПРАЗНИЦИ И ТРАДИЦИИ: официални, семейни, религиозни, училищни и лични празници, развлечения и пътувания – МОЯТА РОДИНА И ЕВРОПА: държави, народи, география и история, начин на живот, – ФРАНЦИЯ И ФРАНКОФОНИЯТА: география, 	<p>Учениците трябва да преговарят, разширяват и усвояват следните езикови знания:</p> <p>ФОНЕТИКА</p> <p>Продължава работата по основните произносителни и интонационни навици и върху особеностите на френската фонетична система</p> <p>ГРАМАТИКА</p> <p>Nom Mots composés</p> <p>Article</p> <ul style="list-style-type: none"> – défini – indéfini – partitif – contracté <p>Adjectif</p> <ul style="list-style-type: none"> – qualificatif – de couleur – démonstratif – possessif – place, emploi, 	<p>На учениците трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – слушат автентична френска реч – развиват стратегии за учене и разбиране на базата на умения, придобити в предишните класове – осмислят и доизграждат собствени стратегии на разбиране при слушане – работят индивидуално, в малки и големи групи – работят в спокойна, приятна и творческа атмосфера 	<p>Български език и литература</p> <p>Умения за използване на знания за строежа и функцията на различни видове устни изказвания и писмени текстове</p> <p>Речев етикет</p> <p>Съчинения</p> <p>Преразкази</p> <p>Структура на речта</p> <p>Проблематика, стил, тема, идея</p> <p>Повествование</p> <p>Описание</p> <p>Синтаксис</p> <p>Видове изречения</p> <p>Строеж на просто изречение</p> <p>Съюзи</p> <p>Свързващи думи</p> <p>Правопис</p>

<p>Ч Е Т Е Н Е</p>	<p>Ученикът трябва да може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разбира основна информация от кратки текстове (художествени, научно-популярни, публицистични), подходящи за възрастта му, написани на стандартен език и свързани с изучените теми • определя вида на текста • определя сюжетна линия, персонажи • открива връзка между заглавия, основна мисъл, ключови думи и изрази в текста – разбира и извлича конкретна информация от кратки текстове, свързани с изучаваната тематика (писма, картички, кратки рубрики и статии в младежката преса, комикси и др.), написани на стандартен език – разбира и извлича конкретна информация от указания, инструкции, формуляри, разписания на превозни средства, афиши, надписи на познати теми, на стандартен език и с предимно позната лексика – използва различни компенсаторни стратегии за разбиране на непознати думи, изрази и конструкции, като се опира на контекста по словообразователен признак, интернационални думи, връзката между текст и илюстрация, връзката между заглавие и основна мисъл, като използва различни справочни източници (речник, помагала и др.), допитване до съученици – проявява любознателност и готовност за развиване на уменията си за четене и за самостоятелно овладяване на техниките и стратегиите на разбиране при четене, като използва придобитите умения за четене по роден език. 	<p>история, наука, култура, изкуство, начин на живот, бит, традиции</p> <p>СЛОВЕСНИ ДЕЙСТВИЯ</p> <p>Търси/дава информация, изразява отношение, молба, пожелания, поздравления, желаниа, чувства, споделя преживявания, прави сравнения, дава оценка, съвети, указания, описва настоящи, минали и бъдещи действия, обяснява какво го интересува и от какво има нужда</p> <p>ПОНЯТИЙНИ КАТЕГОРИИ</p> <p>Ученикът обобщава и разширява знанията относно понятийни категории, изучавани в началния етап на обучението:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Определеност (неопределеност • местоположение и движение, ориентирани в пространството • количество и качество – време (абсолютно и относително) • действие – еднократно и повтарящо се • процес, процеси, състояния • притежание • степенуване 	<p>accord – degrés de comparaison Nombres – cardinaux ordinaux Verbe Infinitif – groupe, radical et terminaison Indicatif – temps simples/ temps composés – présent – verbes du premier groupe – conjugaison et cas particuliers – verbes du deuxième et troisième groupe – passé composé avec avoir et être</p> <p>– verbes pronominaux au passé composé, futur simple imparfait – plus-que-parfait – opposition -passé composé /imparfait – futur proche / futur simple – verbe + infinitif Participe – accord du participe passé avec le sujet</p>	<p>На учениците трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – четат оригинални и дидактизирани материали – ползват по възможност електронна поща и интернет на френски език – работят в библиотека, медиатека и друга извънучилищна среда – предлагат и участват в проекти – работят индивидуално, в малки и големи групи – работят в спокойна, приятна и творческа атмосфера, стимулираща тяхната мотивация, желание и удоволствие при четене и разбиране на различни френски текстове 	<p>Подобряване на текст</p> <p>Лексически понятия</p> <p>Дума</p> <p>Речниково значение</p> <p>Работа с речник</p> <p>Разширяване на знанията за традициите и обичаите</p> <p>Свързване на речта с основни характеристики на комуникативната ситуация</p> <p>Математика</p> <p>Чрез понятия за естествени числа, действия с тях, дати, мерни единици, дроби, процент</p> <p>Сравнения</p> <p>Логически изводи</p> <p>История</p> <p>Чрез понятия за общество, религия, символи, празници, традиции</p> <p>Опознаване на важни събития от френската и българската история</p>
--	---	--	---	---	--

<p>Г О В О Р Е Н Е</p>	<p>При говорене ученикът трябва да може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обменя несложна информация с един или повече събеседници (връстници и възрастни) в пряк контакт и по телефона по настоящи, минали и бъдещи събития от ежедневиия живот върху изучената тематика • задава и отговаря на конкретни въпроси, формулирани ясно с несложни езикови средства и на стандартен език, като използва подходящи за ситуацията словесни действия • описва хора, предмети, действия, събития, картини, животни, дом, заобикаляща среда, изучавани персонажи • прави кратък устен преразказ на чут или прочетен текст – използва прости езикови средства, интонация и произношение, които се доближават до стандартните модели на устно изразяване – прилага познатите му компенсаторни стратегии за преодоляване на комуникативни проблеми, възникнали в устното изразяване – проявява толерантност и добронамереност към събеседниците си, любознателност и готовност за конструктивен диалог, в който уважава мнението на другия – познава и използва основните норми на речеви етикет на френския език и съответни поведенчески модели при общуването 	<p>СОЦИО-КУЛТУРНИ ПОЗНАНИЯ</p> <p>Учениците обогатяват познанията си за родната култура и бит и ги съпоставят с живота и бита на хора от други страни (предимно Франция и франкофонски държави) в следните тематични области: училище, семейство, бит, облекло, развлечения и хоби, здравословен начин на живот, спорт, характерни жестове</p> <p>СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Учениците се научават да реагират адекватно в разнообразни ситуации в учебна и извънучебна среда: в къщи, в училище, на гости, на улицата, на стадиона, по време на екскурзии, в родната и други страни, в непознат град, в транспортно средство, в магазин, в хотел, в кафене/ресторант, в пощата, на театър, концерт, изложба, в телефонен разговор <p>СОЦИАЛНИ РОЛИ</p> <ul style="list-style-type: none"> • домакин/гост • събеседник/кореспондент • водещ/член на екип • разказвач 	<p>Compléments du verbe Pronom – pronoms personnels absolus – pronoms personnels compléments direct et indirect – pronoms relatifs simples Adverbes – de temps – de lieu – de qualité – de manière – de négation Questionner</p> <p>Prépositions simples et locutions prépositives</p> <p>Conjonctions – phrase simple – phrases complexes – Propositions subordonnées Révision générale de la grammaire</p>	<p>На учениците трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – използват при говорене езикови средства, усвоени при слушане и четене – участват в разнообразни симулативни и автентични ситуации – участват в проекти – участват в извънурочни дейности – работят индивидуално, в малки и големи групи – осмислят и доизграждат стратегии за общуване – изграждат стратегия за учене – работят в спокойна, приятна и творческа атмосфера, стимулираща техните творчески възможности <p>На учениците трябва да се даде възможност да:</p>	<p>География</p> <p>Чрез понятия за посоки на света, географска карта, река, море, океан, селища, климат</p> <p>Опознава физическата карта на Франция и България, забележителности на техните столици</p> <p>Извлича информация от текст</p> <p>Биология</p> <p>Чрез понятия за природа, заобикаляща среда, растения, животни, човек, хигиена, екология</p> <p>Музика</p> <p>Чрез понятия за ритъм, темпо, мелодия, композиция, музикални инструменти</p> <p>Изучаване на френски песни</p> <p>Запознаване с произведенията на френското музикално изкуство</p>
--	---	---	--	--	--

П И С А Н Е	<p>При писане ученикът трябва да може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – прилага основните правила на френския правопис – съставя кратко лично съобщение, писмо, картичка, обява – създава кратко писмено изложение по опорни думи при описание на събитие, картина, поредица от картини и др. – Прави кратък преразказ на текст с ясна структура и позната лексика от изучените тематични области – Пише диктовка с познати лексикални единици и граматически категории – изписва кратки биографични данни (собствено и фамилно име, възраст, дата и място на раждане, адрес, училище, клас и др.) – попълва различни по характер тестове и въпросници – пише четливо и прегледно, като прилага основните норми на речевия етикет на френски език и съответните поведенчески модели – използва компенсаторни стратегии за преодоляване на проблеми при писмено изразяване, за корекция на текст, като използва речници и помагала – проявява системни усилия за овладяване на техниката на писането и изискванията за създаване на различни типове текст 	<ul style="list-style-type: none"> • купувач • турист • пациент 	<p>ЛЕКСИКА</p> <p>Лексикалният минимум включва 150–200 нови лексически единици за активна употреба (думи, типови фрази, устойчиви словосъчетания, словообразователни елементи, лексикални полета по теми, формули на речевия етикет и за изразяване на словесни действия)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – водят кореспонденция със свои връстници – използват подходящи езикови средства – участват в проекти – използват разнообразни писмени източници – работят индивидуално, в малки и големи групи – изпитват удоволствие при писмено използване на френски език – изграждат стратегия за учене – работят в спокойна, приятна и творческа атмосфера 	<p>Изобразително изкуство</p> <p>Чрез понятия за цветовете, хармония, композиция</p> <p>Опознаване на техники на рисуване, моделиране, произведения на френското изобразително изкуство, изпълняване на действия по указания, дадени на френски език</p> <p>Труд и техника</p> <p>Опознава уреди и материали, използвани в бита, изработва предмети, като изпълнява несложни указания на френски език</p> <p>Физическа култура и спорт</p> <p>Чрез понятия за човешко тяло, здравословен начин на живот, видове спортове, шампионати, правила за игри</p>
--	--	--	--	---	--

V. СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК КАТО ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК В V-VI КЛАС

Проверката и оценяването на постигнатите резултати е съществен елемент и неделима част от цялостния учебен процес. В обучението по френски език, учителят наблюдава работата на учениците и осъществява непрекъснат и пряк контрол, като прилага основните методи за *текуща и обобщаваща проверка*. Основни изисквания към оценяването на постиженията са обективност, валидност и надеждност. Проверката и оценката на крайните резултати от обучението е подчинена на целите за V-VI клас, описани в *Колона 2 – Очаквани резултати на ниво учебна програма*. Акцентът следва да се поставя върху *свободата на изказа и постигането на конкретната комуникативна цел*. Допуснатите грешки се коригират добронамерено и с подходящ тон чрез представяне на правилната форма. Желателно е учителят да насочва ученика към самостоятелно откриване и коригиране на грешките и да търси помощта на останалите ученици с цел всички да могат да ги осмислят и отстранят.

Постиженията на учениците се оценяват на **функционално равнище** като формирано **продуктивно и рецептивно речево поведение**, което предполага изградени умения за:

- извличане на информация от устни и писмени текстове;
- ясно и точно формулиране на мисълта в устна и писмена форма, в съответствие с езиковите знания и изучената тематика;
- адекватно реагиране в конкретните комуникативни ситуации;
- конкретни разсъждения и изказвания по зададена тема, изложени в необходимата последователност;
- представяне, по подходящ начин и в достъпна форма, на резултатите от съвместна и/или самостоятелна дейност;
- езикова коректност;
- прилагане на компенсаторни стратегии.

Особено важно е формите на оценяване да бъдат разнообразни и да оценяват постиженията на учениците при различни дейности:

- работа в часа (с целия клас, в група, самостоятелно);
- изпълнение на домашна работа и поставена задача;
- разработване на материали и проекти;
- индивидуални прояви и др.

Провежданите периодични проверки и тези на крайните резултати трябва да включват възможно най-пълно усвоеното до момента учебно съдържание и да са насочени към оценяване на постигнатите резултати. В този смисъл, следва да се разчита в по-голяма степен на **функционалните проверки** (изказвания, беседи, дискусии, създаване на писмен текст, писане на писма, задачи за проверка на разбирането на прочетен или прослушан текст), които са насочени към оценяване на комуникативната компетентност на ученика в контекста на дефинираните цели. Основна причина да се даде приоритет на функционалните тестови задачи и функционалните форми на проверка са конкретно дефинираните в програмата крайни цели на обучение, чиято прагматичност поставя акцента върху оценяване на формираните комуникативни умения на учениците. **Структурните тестови задачи**, които се прилагат в учебната практика, имат безспорно своето значение, без разбира се да бъдат надценявани, тъй като те проверяват и оценяват доколко е усвоено езиковото съдържание, което не е равнозначно на формираните умения за слушане, говорене, четене и писане. Тъй като учебната програма не включва превода като целева дейност и не предвижда задачи за превод, освен като учебно средство, пре-

водът не би следвало да се прилага като форма за проверка и оценяване на постиженията на учениците. Диктовката се прилага като тренировъчно упражнение в процеса на обучението с цел овладяване и усъвършенстване на правописни умения. Тя може да бъде включена и като елемент от проверката, но нейният дял при формиране на крайната оценка ще бъде по-малък в сравнение с елементите, проверяващи комуникативната компетентност на учениците. В задачите за проверка не бива да има подвеждащи елементи, а оценките трябва да бъдат обективни, мотивиращи, добре обосновани, да окуражават и стимулират учениците за по-добри следващи резултати. Препоръчително е учебните комплекти да предлагат задачи за проверка и самооценка на постиженията и примерни варианти на тестове, разработени от авторските колективи.

VI. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ПО ПРИЛАГАНЕТО НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК КАТО ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК В V-VI КЛАС

Обучението по чужд език в началото на прогимназиалния етап надгражда и доразвива постигнатото в началния етап на обучение по езика и води към по-нататъшното изграждане и усъвършенстване на уменията като се придържа към конкретно дефинираните цели и очаквани резултати, заложиени в разработената учебна програма. В пети клас е особено важно и е от съществено значение да се осъществи естествена приемственост между началния и прогимназиалния етап на обучението и преход от имплицитно към експлицитно усвояване на езика. Учебният материал, който е бил обект на внимание до момента, се обобщава и систематизира на едно по-късно ниво, но с прагматична насоченост и без излишна теоретизация.

За реализиране на целите и за постигане на планираната компетентност в обучението се препоръчва прилагането на основните принципи на **комуникативния подход**, утвърдил се по безспорен начин като водещ подход в съвременния етап на развитие на методическата наука. Организацията на учебната дейност следва да отговаря на потребностите на учениците от общуване на езика, с ориентация към приложението му за решаване на конкретни комуникативни проблеми. Мотивиращите дейности предложени от учителя (гледане на подходящ филм, четене на младежки списания, водене на кореспонденция, извличане на информация от интернет и др.), трябва да отговарят на интересите на учениците и да бъдат съобразени с нивото на владеене на езика. Работата в класната стая трябва да се организира така, че учениците да бъдат спокойни, да се чувстват комфортно, а атмосферата и създадените условия да доближат максимално учебните дейности и взаимодействието между учениците до реалните ситуации на общуване и модели на поведение.

В обучението по чужд език от съществено значение е уменията на учителя да стимулира и осигури активната дейност на всички ученици, да проявява разбиране по отношение на срещаните трудности и готовност за помощ и подкрепа. Подходящо е на учениците да се възлагат самостоятелни задачи във връзка с изучаваните тематични области и в съответствие с индивидуалните им интереси (търсене, подборане, представяне на материали по темата от интернет, списания, вестници). Това създава чувство за постигнат успех и мотивира за по-нататъшна самостоятелна работа.

Усвояването на знания и изграждането на умения за прилагане на езика в комуникативната практика, предполага стремеж за разбиране на основното в чуждата реч, сравняване с познатото и откриване на новите елементи, осмисляне, усвояване и активна употреба. При подбора и степенуването на задачите (особено когато се ползват чужди учебни системи) трябва да се отчитат трудностите, които българите срещат при изучаване на чуждия език, като се обърне особено внимание на някои структурни и функционални

различия и на конкретни особености и изисквания при изпълнението на някои комуникативни задачи (например модели на поведение при приемане или отклоняване на покана или предложение за съвместна дейност, писане на кратко писмо и др.).

Обучението в V-VI клас се характеризира с тематична организация на учебния материал. Всяка учебно-методическа единица следва да бъде структурирана и разработена по начин съответстващ на значимостта и обема на разглежданата тема. При въвеждане на граматичния материал се следва **циклична прогресия**, т.е. явлението се представя като лексика в един начален етап, след това се извежда на елементарно равнище, без да се изчерпва и във всяко следващо ниво се доразвива, обогатява и усъвършенства като езикови знания и умения.

Водещи в учебния процес са словесните действия, понятията, тематиката, текстовете разновидности, сферите, ролите и местата на общуване, и тяхната реализация мотивира необходимостта от разкриване на функционалните стойности на езиковите и неезиковите изразни средства. Усвояването на езиковия материал (фонетика, лексика, граматика, словообразователни възможности) се осъществява в съответствие с комуникативните потребности в конкретните ситуации на общуване и развитието на способност за подбор и прилагане, в устна и писмена форма, на езикови знания, отговарящи адекватно на ситуацията и изискванията за разбиране и създаване на текстове.

В процеса на обучение, преподаването и необходимите обяснения се осъществяват предимно на езика. При въвеждане на новата лексика учителят прилага различни методи и похвати – онагледяване, словесно описание, синоними, антоними, езикова догадка в рамките на контекста. Допустима е употребата на родния език в случаите, когато той се явява на най-подходящото средство за разкриване съдържанието на думата, изрече, фразата, изречението, но не и на цялостен текст. Текстовете не се превеждат от и на езика.

Учебното съдържание дава знания за езика, за бита и културата на страни и народи, в които той се говори. Страноведската информация, включена в разглежданите теми, се интерпретира в духа на межкултурното обучение, като се правят сравнения с българския бит и култура. Социокултурните аспекти се възприемат като неделима част от обучението и овладяването на езика. Създава се усет към социокултурния контекст и към комуникативния ефект от използваните езикови средства. Учениците формират умения за межкултурно общуване и прилагане на стратегии в общуването. Отдават се предпочитания на автентичните текстове за слушане и четене.

Прилагането на различни методи и похвати за реализиране на програмните цели се определя от конкретните условия на обучение и индивидуалните особености, интереси, желания и потребности на обучаваните. Овладяването на желаната комуникативна компетентност насочва усилията на учениците, от една страна, към продукта на речта – разбиране и съставяне на текстове в съответствие с комуникативните намерения и, от друга, към самия процес на усвояване на знанията и изграждане на уменията, с което се поставят изисквания за овладяване на учебни стратегии, включени в постановката „да се учим как да учим“. Учителят следва целенасочено да стимулира и подпомага стремежа на всеки ученик да открие за себе си най-подходящите начини за усвояване на знания и изграждане на умения. **Автономията на ученика** в процеса на усвояване на чуждия език е равнозначна на способността да взема решения, да поема отговорности, да участва в **интерактивните дейности**, вложени в обучението, самостоятелно да контролира и оценява постигнатите резултати.

Прилагат се утвърдените в практиката социални форми на работа: **по двойки, по групи, индивидуална дейност и фронтално обучение**. Отдава се предпочитание на дидак-

тичните игри, на свободните разговори и на задачите за самостоятелно изразяване в писмена форма. За развитие на рецептивните умения (слухови и четивни) се използват автентични текстове и упражнения за проверка на разбирането.

В случай че училищният учебен план предвижда повече часове (добавени от **ЗИП** и/или **СИП**), учителят има свобода да разширява езиковите познания на учениците, без обаче да надхвърля предвидения граматически праг, да използва повече допълнителни материали и да дава възможност на учениците да се включват по-често в дейности, съобразно техните интереси и наклонности.

Учителят не бива да се чувства ограничен и задължен да работи само с учебния комплект. Той може и трябва да подхожда творчески, като ползва информация и материали от различни източници.